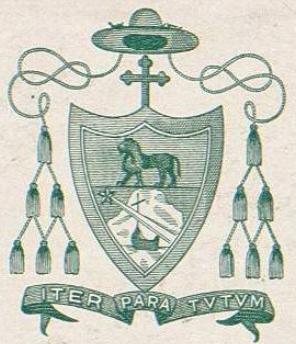

BX 830
1869
G7
c. 1

00 5373

EX LIBRIS

HEMETHERII VALVERDE TELLEZ

Episcopi Leonensis

b/cf #3.00

CONSTITUTIONES DOGMATICAЕ

SACROSANCTI

OECUMENICI CONCILII VATICANI

EX IPSIS EIUS ACTIS

EXPLICATAЕ ATQUE ILLUSTRATAЕ

A

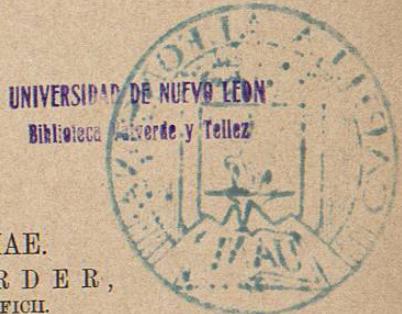
THEODORO GRANDERATH,

SOCIETATIS IESU PRESBYTERO.

CUM APPROBATIONE REVERENDISSIMI ARCHIEPISCOPI FRIBURGENSIS.

Capilla Alfonsina
Biblioteca Universitaria

FRIBURGI BRISGOVIAE.
SUMPTIBUS HERDER,
TYPOGRAPHI EDITORIS PONTIFICI.

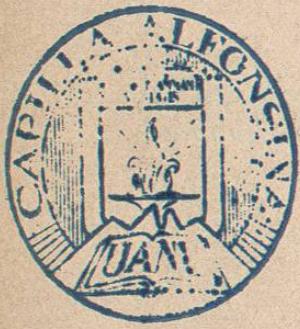
MDCCXCI.

EIUSDEM LIBRARIAE AEDES SUNT VINDOBONAE, ARGENTORATI ET MONACHI
ATQUE IN URBE S. LUDOVICI AMERICANA.

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF NEW YORK

BX 830
1869
67

Salvo iure proprietatis et translationis.

FONDO EMETERIO
VALVERDE Y TELLEZ

Typis Herderianis Friburgi Brisgoviae.

Catholic University
of America

REVERENDISSIMO DOMINO

IGNATIO DE SENESTRÉY,
EPISCOPO RATISBONENSI,

QUI IN CONSTITUTIONIBUS SS. CONCILII VATICANI FORMANDIS
ATQUE CONDENDIS TANTAM POSUIT CURAM ATQUE OPERAM,

HANC EARUNDEM CONSTITUTIONUM EXPLANATIONEM
SUMMA REVERENTIA

DEDICAT

AUCTOR.

003378

PRAEFATIO.

Q UUM in omnibus legibus, tum praecipue in doctrinalibus Ecclesiae legibus interpretandis permultum nos iuvari liquet documentis, quibus earum origo illustratur. Neque profecto de aliquibus Conciliorum, v. g. Lateranensis IV., Viennensis, Tridentini, decretis tot inter theologos exstitissent disputationes, si praesto essent documenta, ex quibus illa decreta hausta, descriptiones, quibus primo delineata, emendationes, quae propositae, disputationes, quae de iis habitae sunt etc.

Iam nullius Concilii acta atque documenta tanta copia in manibus versantur, quanta Concilii Vaticani. Ea edidimus in VII. tomo Collectionis Lacensis (V. infra Proleg. II. p. 8.), ut iam Constitutionum historiam a prima earum origine usque ad conciliarem earum approbationem persequi possimus. Ex his igitur documentis Constitutiones Concilii Vaticani ita explicamus, ut generatim nihil afferamus, quod non ex ipsis documentis Concilii haustum sit. Documentorum autem, quantum fieri potuit, ipsa retinuimus verba, licet aliqua, praesertim ea, quae in Congregationibus generalibus ore prolata a stenographis excepta sunt, fusi sint dicta atque quoad stilum emendatione egeant.

Quum Concilii Vaticani Constitutiones exstant duae, duabus liber constabit partibus. Utraque tribus continebitur capitibus. Horum primo narrabitur, quomodo orta, examinata, conciliariter probata sit Constitutio. Porro, quum ea, quae ad aliquas Constitutionum sententias explicandas afferri debent, nimis multa sint, quam ut adnotationibus textui subiectis comprehendendi possint, eas capite secundo specialibus quibusdam commentationibus explicamus; tertio tandem capite ipsa Constitutio habetur adnotationibus subiectis explicata. Prolegomenorum duabus paragraphis exponimus primo, quem ordinem Concilium in condendis Constitutionibus servaverit, secundo, qualia sint documenta, e quibus earum explicationes petimus.

Exaeten prope Roermond, mense Iulio 1892.

Auctor.

45027

INDEX.

	Pag.
Prolegomena.	
I. Quem ordinem Concilium Vaticanum in condendis decretis servaverit	1
II. E quibus documentis Constitutionum explicaciones hoc libro pertantur	8

PARS PRIOR. CONSTITUTIONIS DOGMATICAE DE FIDE EXPLICATIO.

CAPUT PRIMUM.

Historia originis Constitutionis de fide et conciliaris eius comprobacionis	11
---	----

CAPUT ALTERUM.

Aliorum locorum Constitutionis de fide uberior explicatio.	
Commentatio I. De initio capituli primi Constitutionis de fide: „Sancta catholica Apostolica Romana Ecclesia“	29
Commentatio II. De possibilitate certae naturalis cognitionis Dei a Concilio definita	32
Commentatio III. Quid Concilium Vaticanum de S. Scriptura definierit	47
Commentatio IV. Sitne a Concilio definitum, eos, qui fidem sub Ecclesiae magisterio suscepserint, sine peccato <i>formali</i> eandem fidem mutare vel in dubium vocare non posse	61

CAPUT TERTIUM.

Ipsa Constitutio dogmatica de fide catholica adnotacionibus subiectis explicata	70
--	----

PARS ALTERA.

CONSTITUTIONIS DOGMATICA PRIMAE
DE ECCLESIA CHRISTI EXPLICATIO.

CAPUT PRIMUM.

Historia originis Constitutionis primae de Ecclesia et conciliaris eius
comprobationis

Pag.

103

CAPUT ALTERUM.

Aliorum locorum Constitutionis primae de Ecclesia uberior ex-
plicatio.

Commentatio I. Num Christus recte dicatur in Petro insti-
tuisse unitatis principium ac visible fundamentum

125

Commentatio II. De Primatu soli Petro collato ac de Petri
ad ceteros Apostolos ratione

129

Commentatio III. Num vi Constitutionis primae de Ecclesia
tenendum sit, Primatum in totam Ecclesiam cum sede Romana
iure divino atque immutabiliter connexum esse

137

Commentatio IV. Concilii Florentini de vi ac ratione Primatus
definitio in tertium caput Constitutionis primae de Ecclesia
recepta

150

Commentatio V. Quo iure et quo sensu Summi Pontificis pote-
stas dicatur episcopalis

154

Commentatio VI. De inciso canonis capituli tertii: „aut eum
[Papam] habere tantum potiores partes, non vero totam pleni-
tudinem huius supremae potestatis“

157

Commentatio VII. De tribus oecumenicorum Conciliorum testi-
moniis, quae definitioni infallibilitatis Summi Pontificis praemittuntur

165

Commentatio VIII. Romani Pontificis infallibilitas num dicenda
sit vel quo sensu dici possit personalis, separata, absoluta,
eius solius propria

175

Commentatio IX. Quid a Concilio Vaticano de obiecto infalli-
bilitatis pontificiae doceatur

190

CAPUT TERTIUM.

Ipsa Constitutio dogmatica prima de Ecclesia Christi adnotacionibus
subjectis explicata

210

Index personarum ac rerum

235

Erratum.

P. 52. l. 14. (infra) loco *inspirati* lege *canonici*.

PROLEGOMENA.

I.

Quem ordinem Concilium Vaticanum in condendis decretis
servaverit.

IN Concilio Vaticano ad res, quae proponebantur, examinandas pro-
batisque sanciendas duplices generis omnium Patrum habebantur
consessus: Congregationes generales et Sessiones publicae vel so-
lemnes. In illis, quae quinque Cardinalibus praesidibus singulis hebdo-
madi compluries haberi solebant, Patres res propositas discutiebant atque
latis suffragiis vel approbabant vel reiciebant. Quaecunque reiiciebant,
ea relinquebant; decreta approbata in Sessione publica, cui praeerat
ipse Summus Pontifex, solemnius suffragiis subiiciebantur, ut suffragiis
ultimo a Patribus approbata a Summo Pontifice confirmarentur atque
Constitutionis conciliaris vim obtinerent.

Theologorum minorum consessus, quales fuerant in Concilio Tri-
dentino¹, in Vaticano non habebantur²; sed ante incepsum Concilium
Vaticanum schemata earum rerum, quas Summus Pontifex Concilio pro-
poni volebat, a specialibus theologorum et canonistarum commissionibus
parabantur, atque ut ea, circa quae Patres in Congregationibus gene-
ralibus inter se non conveniebant, secundum Patrum vota emendarentur
et emendata denuo proponerentur, quatuor initio Concilii instituebantur
deputationes: pro rebus ad fidem pertinentibus, pro rebus disciplinae
ecclesiasticae, pro rebus Ordinum regularium, pro rebus ritus Ori-
entalis et Apostolicarum Missionum. Hae singulae ex quatuor et viginti
Patribus constabant, qui in Congregatione generali schedulis secretis
eligebantur, eisque a Summo Pontifice praeses praeficiebatur unus e
Cardinalibus, qui ipse ex conciliaribus theologis vel canonistis unum
seu complures consultores et ex his unum eligebat deputationis secre-
tarium³. Membra deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus, de

¹ C. V. col. 1095 c. (C. V. literis significatur *Collectionis Lacensis*
tom. VII. vel *Acta et decreta Concilii Vaticani*. Cf. infra p. 10.)

² Ibid. 1077 b. 1102 a. ³ „Multiplices inter“ § VII; v. C. V. 22 d sq.
Granderath, Constit. dogmat.

qua saepe occurret sermo, quamque brevitatis gratia deputationem de fide dicemus, in Congregatione generali tertia eligebantur Emmanuel Garcia Gil, Archiep. Caesaraugustanus, Ludovicus Franciscus Pie, Episc. Piataviensis, Patricius Leahy, Archiep. Casseliensis, Renatus Franciscus Régnier, Archiep. Cameracensis, Ioannes Simor, Archiep. Strigoniensis, Andreas Ignatius Schaeppman, Archiep. Ultraiectensis, Antonius Hassun, Patriarcha Ciliciae Armenorum, Bartholomaeus d' Avanzo, Episc. Calvensis et Theanensis, Mieczlaus Ledochowski, Archiep. Gnesnensis et Posnaniensis, Franciscus Aemilius Cugini, Archiep. Mutinensis, Sebastianus Dias Larangeira, Episc. S. Petri Fluminis Grandensis Australis, Ignatius Senestréy, Episc. Ratisbonensis, Victor Augustus Dechamps, Archiep. Mechliniensis, Ioannes Martinus Spalding, Archiep. Baltimorensis, Antonius Monescillo, Episc. Giennensis, Petrus Iosephus de Preux, Episc. Sedunensis, Vincentius Gasser, Episc. Brixenensis, Raphael Valentinus Valdivieso, Archiep. S. Iacobi de Chile, Henricus Eduardus Manning, Archiep. Westmonasteriensis, Fridericus Maria Zinelli, Episc. Tarvisinus, Iosephus Cardoni, Archiep. Edessenus, Walterus Steins, Archiep. Bostrensis, Conradus Martin, Episc. Paderbornensis, Iosephus Sadoc Alemany, Archiep. S. Francisci¹. Huius deputationis praeses designatus est Cardinalis Aloysius Bilio², qui secretarium elegit Ioannem Schwetz, professorem theologiae in Universitate Viennensi.

Quem ordinem Concilium servaret, ab initio Literis Apostolicis „Multiplices inter“³ statutum erat. Sed novo decreto d. 20. Februarii 1870⁴, quod promulgatum est 22. eiusd., Summus Pontifex „propositum sibi finem facilius assequi cupiens nec non rationem habens expostulationum, quae a plerisque Concilii Patribus haud semel exhibitae sunt ex eo, quod disceptationum conciliarium series in longum plus aequo protrahatur⁵, ex apostolica sua sollicitudine quasdam peculiares pro Congregationum generalium discussionibus tradere normas constituit, quae praestitum generale ordinem evolvendo atque integrum servando eam discussionum libertatem, quae catholicae Ecclesiae Episcopos deceat, pleniori expeditiorique ratione ad rerum tractandarum examen, disceptationem et deliberationem conferrent“. Utrumque documentum, et Literas Apostolicas, et decretum d. 20. Februarii editum consulamus oportet, ut quem ordinem Concilium ante editum decretum et quem eo edito servavit, cognoscamus.

Proponebantur res, quae a Concilio tractandae essent, a Summo Pontifice. Ipse tamen in Literis Apostolicis „Multiplices inter“⁶ se non solum optare dicit, sed etiam hortari, „ut, si qui inter Concilii

¹ C. V. 712 d sqq.

² Ibid. 715 d.

³ Ibid. 17 a sqq.

⁴ Ibid. 67 a sqq.

⁵ Cf. Ibid. 957 b sq.

⁶ § II. V. C. V. 18 d sqq.

I. Ordo in decretis condendis servatus. Lit. Apost. „Multiplices inter“.³

Patres aliquid proponendum habuerint, quod ad publicam utilitatem conferre posse existimarent, id libere exequi velint¹. Debebant autem, quae Concilio proponi volebant, peculiari Patrum congregacioni, quam ipse ex Cardinalibus aliisque Concilii Patribus constitutam ad examinationas Patrum propositiones deputavit², scripto exhibere, ut ea propositiones exhibitae expenderet suumque circa earum admissionem vel exclusionem consilium ipsius Papae iudicio submitteret ipseque decidet, utrum res Concilio proponenda esset necne².

Quae proponebantur, vi Literarum Apostolicarum „Multiplices inter“³ aliquot diebus ante Congregationem generalem, in qua eorum disceptatio incipiebat, typis impressa inter Patres distribuenda erant, ut quid de iis sentiendum esset, considerarent. Ii, qui de schemate proposito in Congregatione generali dicere volebant, id saltem pridie Praesidibus significare debebant. Ordo oratorum determinabatur eorum dignitatis gradu. Si qui auditis sermonibus aliorum post eos disserere voluerint, obtenta prius a Praesidibus dicendi venia, ordine dignitatis ad dicendum vocabantur.

Quodsi in Congregatione generali schema propositum vel nullas vel leves tantum et in ipso congressu facile expediendas difficultates offerebat, statim decreti vel canonis formula rogatis Patrum suffragiis statuenda erat. Si autem circa schema tales oriebantur difficultates, ut via non suppeteret, qua in ipso conventu componerentur, schema cum obiectis difficultatibus examini illius deputationis subiiciendum erat, ad quam pro rerum, de quibus agebatur, genere pertinebat. Deputatio re deliberata eorum, quae videbantur, relationem typis impressam inter Patres distribuere debebat, ut in proxima Congregatione generali res denuo tractaretur et, si nihil iam obstiterit, rogatis Patrum suffragiis, decreti vel canonis formula conderetur.

Suffragia a Patribus ore tenus edebantur, ita tamen, ut liceret etiam ea scripta tradere.

Haec, quae ex Literis Apostolicis „Multiplices inter“ de rerum propositione atque earum in Congregationibus generalibus disceptatione et modo ferendi suffragia desumpsimus, decreto 20. Februarii accuratius determinantur atque supplentur.

Constituebatur eo decreto, ut Patres de schematis propositis prius, quam de iis in Congregatione generali ageretur, scripto ea traderent, quae animadvertenda viderentur. Quod ut recte fieri posset, Cardinales Praesides distributo aliquo schemate congruum tempus assignare

¹ Nomina Cardinalium et Patrum, ex quibus Congregatio constabat, v. C. V. 710 c sqq.

² Quid de iure et modo res proponendi disserant Sebast. Sanguineti S. I. et Ios. de Hefele, professor Tübingensis, consultores commissionis directricis, v. C. V. 1077 c sqq. 1089 a sqq.

³ § VII. V. C. V. 22 b sqq.